

Til Direktoratet for FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Kopi: Folketingets Ø-kontaktudvalg

Strynø d. 30. april, 2007

HØRINGSSVAR

Vi har modtaget høring over forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme, og har følgende kommentarer til dette:

Set i ø-perspektiv vil det være noget nær en katastrofe, hvis bopælspligten ophæves på landbrugsejendomme under 30 ha. I forvejen må ø-landbruget, som typisk netop består af små bedrifter, døde med muligheden for fjernbrak, og øernes boligmasse er under stadig pres i en proces, hvor flere og flere velegnede helårsboliger får fritidshusstatus. Vi har statistisk belæg for at kunne dokumentere, at antallet af helårsbeboere på vores 27 medlemsøer stadig er vigende. Men samtidig oplever vi det paradoks, når vi snakker med repræsentanter fra øerne, at der praktisk talt ikke er ledige huse til salg. Det kan vi kun se som udtryk for, at husene får fritidshusstatus. Det samme kan man frygte vil ske med de små ø-landbrug, hvis det ny lovforslag gennemføres. At de små landbrug bliver til lystgårde.

I disse år støtter ikke bare vi, men også Fødevarerministeriet og EU via landdistriktsprogrammet, de små landbrug i deres bestræbelser på at tænke nyt og udvikle forskellige former for nicheproduktioner. Det være sig inden for såvel kvalitetsfødevarer som non-food-produktion. Og ligesom det traditionelle, konventionelle landbrug er i live på øerne, så ser vi også mange iværksættere indenfor jordbruget på de små øer, hvor der tænkes nyt i form af småskala-produktion af nye fødevarer. Hvilket er med til at gøre den danske fødevarerproduktion mere mangfoldig, som vi vel alle kan bifalde. Disse iværksættere havde næppe haft mulighed for at etablere sig, hvis landbrugsejendommene ikke var behæftet med bopælspligt. For hvis først landbrugsejendommene bliver en del af fritidshusmarkedet vil de komme op i så høje priser, at de der ønsker at etablere sig på en ø med jordbrugsrelateret produktion, ikke vil have økonomi til at finansiere et sådant køb. For indtægtsmulighederne i de små ø-samfund ligger trods alt et godt stykke under landsgennemsnittet, hvilket vi også har statistisk belæg for at påstå. Mens en pris på 3-5 mio. kr., og ja, endog mere, for en lystejeendom med havudsigt ikke afskrækker et vist segment af fritidshuskøberne.

Vi ser denne proces i forstærket grad i andre europæiske lande, som vi samarbejder med. I dele af eks. den svenske skærgård er priserne oppe i et så højt leje, at ingen øboere har råd til at blive boende pga. den høje ejendomsskat, ligesom det er helt økonomisk umuligt som ung øbo at erhverve sig en ejendom. På de øer dør helårssamfundene helt ud og bliver til kulisser, hvor der kun er liv i ferieperioderne. Denne problematik, at boligmassen på øerne bliver liebhaver-fritidshuse med social fortrængning og svækkelse af helårssamfundene som følge, er i øvrigt et vigtigt tema i vores europæiske samarbejdsorganisation ESIN, og vil være en sag, som vi ønsker taget op med Kommission og parlamentarikere, når vi skal mødes med dem i Bruxelles i juni.

Så lovforslaget vil være et stort tilbageskridt i vores bestræbelser på at bevare og udvikle de små ø-samfund. Bestræbelser som i øvrigt nyder stor støtte fra alment politisk hold. Også fra Fødevareministeriet.

På vegne af Sammenslutningen af Danske Småøer

Claus Jensen
Sekretariatsleder

Sammenslutningen af Danske Småøer
Strynø Brovej 12, Strynø
5900 Rudkøbing
cj@danske-smaaoer.dk
tlf. 62 51 39 93 fax. 62 51 39 96